

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm || Martii Et Aprilis

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10259

De S. Simone martyre Tridentino.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77384](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77384)

manum suam fortiter comprimi manu S. Catharinae, ut solet fieri inter illos, qui mutuo sibi fidem dant. Et quidem non parum apud Romanum pontificem eiusque Cardinales & eos, quos curiae officiales vocant, iam olim laborauerat Catharina pro obtinenda illi suae electionis confirmatione, cum ea causa is Romam venisset. Obijt multa veneratione dignissima Catharina in monasterio Vuatstensi anno Christi 1381. XI. Calendas Aprilis, pridie Annunciationis Dominicae. Ad eius tumulum & sanctam memoriam multa pie petentibus praestantur beneficia, largiente illo, qui in sanctis suis & laudabilis & mirabilis est: cui est honor & gloria in secula seculorum, Amen.

MARTYRIUM SIMONIS INNOCENTISSIMI
PVERI TRIDENTINI, A IVDÆIS CRVDELITER NE-
cati, authore Iohanne Matthia Tiberino.

Iohannes Matthias Tiberinus, liberalium artium & Medicinae Doctor, magnificis Rectoribus, Senatui populoque Brixiano salutem. Rem maximam, qualem a passione Domini ad haec usque tempora, nulla unquam aetas audiuit, ad vos scribo magnifici Rectores, ciuesque praclarissimi: quam nuper his diebus elapsis Dominus noster Iesus Christus, humano benignè misertus generi, tanto tamque horribili scelere stomachatus, tandem produxit in lucem: ut catholica fides nostra, si qua in parte debilis est, fiat tanquam turris fortitudinis, & antiqua Iudaeorum rabies toto ex orbe Christiano deleatur, & de terra viuentium, eorum penitus memoria pereat. Audite, qui regitis populos, inauditum scelus, & pastorum more fidelium vestris populis inuigilate. Expergiscantur habitantes terram, & videant Iudei quam Christianis perniciosi. quales in sinu proprio viperas nutriant. Crudeles Iudaei non solum Christianorum res rabiosa vsurarum fame consumunt, sed in capita nostra perniciemque coniurati, filiorum nostrorum viuo sanguine pascuntur, quos atroci in synagogis suis affligunt supplicio, & instar Christi crudeli funere iugulant.

Nuper in ciuitate Tridentina, quae versus Aquilonem Italiam a Germania, Lauiso flumine interlabente, disterminat: ea in regione, quae ab Athesis ponte recedens, versus castellum a laua protenditur, tres Iudaeorum familiae consedebant, quorum capita fuere Tobias, Angelus & Samuel: apud quem senex quidam * barbatus, Moyses nomine, quem venturi Messiae tempus & horam propheticis spiritu scire decantabant. Hi ea in hebdomade, quam nos Christiani sanctam appellamus, die Martis, duodecimo Calendas Aprilis, anno incarnati Verbi septuagesimo quinto supra millentum quatercentenum, conuenerunt in domum Samuelis, ubi Synagoga & eorum templum, spectandi gratia viuentem vitulum, qui ad eos ea luce de Leuigi pago delatus erat. Et dum inter se plurima vario sermone conferrent, Angelus hanc rabido fudit de pectore vocem: In ista Parasceue & carnes & pisces abundè nobis sunt: vnum tantum nobis deest. Respondit Samuel: Et quid tibi deficit? Tunc coniectis oculis adinuicem taciti omnes intellexerunt, quod de immolando Christiano infante loqueretur, quem in contemptum Domini nostri Iesu Christi mactant atrociter, & exhausto sanguine vscentes in azymis suis, a fetore, quo grauiter olent, Christiano se cruore praeseruant: huncque suum appellabant Ioel, id est, lubileum. Sed annuebant cautiùs eloqui oportere propter seruos, qui, ob instantem parasceuen, diuersis impediti ministerijs, nunc huc, nunc illuc discurrebant. Postero autem die, cum omnes in Synagoga conuenissent, consultabant quonam in loco possent illum aptius occidere. Tobias & Angelus in domibus suis earum ob angustiam fieri recusabant, propterea quod exiguo in loco difficile esset a pueris tam vastum facinus abscondere: sed propter rerum omnium commoditatem & amplitudinem loci, meliùs apud Samuelem fore asseuerabant. At ubi sic decreuissent, disputabant quo possent ingenio masculum infantem surripere. Dumque inter se diuersa opinione contenderet, Samuel ad se seruum suum Lazarum iussit accedere. Coram quo statim cum adstisset, Lazare, inquit, si tibi praestat animus Christianum puerum furari, & nobis illum tradere, centum ilico te donabimus Philippeis. Ad quae responsum paucis ita reddidit ille: Res haec, patres venerandi, maximi discriminis est: eam ego penitus retare recusabo. Et confestim exiens de templo, collectis sarcinulis suis, ad alias terras commigravit.

Tobias se
recipit pue-
rū Christianū
num suffi-
raturum.

Die autem Iouis omnes in Synagoga congregati, ad Tobiam dixerunt: Animaduertimus neminem plus votis nostris posse satisfacere, quam te. Versaris enim quotidie cum Christianicis, & penè omnes tibi familiares sunt. Facile potes vnum intercipere: quia nemo, cum ciuitatem obambulas, in te aduertit. Dabimus operam profecto, vt tibi multa bona à nobis semper accedant. Negat Tobias, & periculum in negotio multis assignat rationibus. At illi suis hunc execrationibus adstringunt, & nisi pareat, minantur se illi perpetuò interdicturos Synagoga. Tobias ergò videns omnes in eum conspirasse, & primum sibi iam fore propositum, auri cæca cupidine captus: Aggrediar, inquit, patres libenter prouinciam hanc. Verum, vt nõstis, pauper sum ego, & ad commodè viuendum ars mea non sufficit. Sunt & plures mihi filioli: eos & me vobis vnice commendo. Responderunt omnes: Adfer puerum huc, nulla enim vnquam erga te nos arguet ingratitude. Tunc ad Samuelem conuersus proditor, inquit: Nulla clauæ postes tui concludantur, vt si mihi quisquam opportunè cõtingerit, intrò possim illum leuiter impellere. Et transactus vespers egressus, cepit totam viciniam solus obambulare: transiensque per viam, quam Fossatum vulgus appellat, sese vsque ad plateam celeriter transfudit. At vbì commodè reperit neminem, flexit iter properè, simul & vestigia retrò obseruata legit.

Simonẽ in-
fantem To-
bias abdu-
cit.

Posteaquàm locum illum attigit, quem Fossatum vocitant incolæ, insignem pueri ante fores patris super ligno sedentem conspexit, nomine Simonem, qui nondum vngintinouem menses natus, adèò formosus erat in cunctis, vt in eo non comprehenderetur, quod iure reprehendi posset. Et accedens, lustrat neminem in puerum aduerte. Porrigit digitum Tobias blandus infanti. Speciosus puer, benignus vt erat & facilis, candida manu capit molliter indicem. Procedit, sequiturque puer non passibus æquis. Cumque genitoris sedem pertransisset proditor, rabida dextera pulcherrimam manum prænsat infantis, & nunc illū trahit, & nunc mollia terga pulsans genibus impellit. Tunc respiciens puer, cepit cum lachrymis pios extollere vagitus, & dulce matris inuocare nomen. Exanimatus ilicò proditor, denarium extraxit argenteum, & porrigens infanti, illum blando sermone compefcuit. Posteaquàm ad extremum viae peruenit carnifex, omnia ritè collustrans, cerdonem à sinistris respicit consuentem. Ibi exanimatus, ilicò gressum continuit, donèc aliorsum tandem lumina flesteret artifex. Tunc occasionem nactus, celeri gradu viam pertransiens, in domum Samuelis intravit infantem. Hic Samuel, veluti tigris expectans ad sanguinem, corripit puerum, ocyus in suum thalamum sustulit. Præterèò hîc, quanta tunc dracones illi sunt affectu lætitia. Vlutabant stecis faucibus super Christianum sanguinem. Et nè puer, peregrino loco deterritus, clamorem effunderet, alij porrigebant vuas, alij poma, alij res alias, quibus vtr plurimum infantes delectantur, donèc silente puero, dies se cum nocte coniungeret. Interea genitrix eius Maria puerum vt vidit abesse, nec solito more apud vicinos illum offenderet, percussò pectore, vnà cum coniuge Andrea, totam per ciuitatem explorabat infantem. Pueri & omnes, è quorum labris sæpè spiritus sanctus eloquitur, illum apud Iudæos inquirendum asserebant. Futurum enim, vt cum rapuissent Iudæi, & in Christianæ fidei opprobrium in cruce suspenderent. Et nisi de medio nox repente viæ abstulisset, ad Iudæos vertissent iter. Vnde collapsis tenebris impulsi, flentes amarè, domum sese receperunt.

Atrocissima
innocentis
paruuli ex-
carnificatio

Tempus erat, quo prima quies humana reficit pectora, atque quiescebant voces hominumque canumque. Tunc crudelis Moyfes vnà cum reliquis atrocissimis Iudæis benignum illum deportantes infantem, ingressi sunt vestibulum, quod cum primis Synagogæ foribus adiungitur: ibique in scamno iuxta caminum residens, puerum suis super genibus excepit. Porro circumfusi omnes, vestem ei ad vmbilicum & cubitos vsque verso ordine detraxerunt, colligentesque, fluentem tuvicam succinxerunt lateri, ita vt à femore vsque ad talos detractis caligis nudaretur: & apprehendens sudarium Samuel, quod eius pendebat à cingulo, colloque circumuoluens comprimebat puerum, nè vagitus effunderet, alij verò manus pedesque continebant. Tunc euaginato Moyfes cultro, summum virgæ perforauit infantis: correptaque forfice, cepit maxillam dextram iuxta mentum dilaniare, & particula carnis abscissa, in parato ibi cratere reposuit. Colligebant adstantes sacrum sanguinem, & alterno ordine forfice porrecta, quilibet sibi frustulum viæ carnis excindebat. Sic fecerunt omnes primi, donèc vulnus oui rotunditatem multum excederet. Et si quandò cedente laqueo puer gutture perstrepebat, admotis crebrò manibus ad os, illum crudeliter suffocabant.

Scindūt Iu-
dei particu-
las è maxil-
la.

Hoc

Hoc Moyses ita peracto, dexteram tibiam confestim eleuauit infantis, eamque suis super genibus statuens, aggreditur exteriorem partem, qua inter cauillam & cruris musculum interiacet, similiter eodem ferro conuellere: & capta forfice, vicissim carnem vitam vino cum sanguine lacerabant. Postmodum sequissimus senex ille, tanti sceleris caput, semimortuum erigens infantem, petijt Samuelem a sinistris pueri secum confidere: & vterque sanctissima illius brachia instar crucifixi violenter extendentes, horrabantur reliquos, vt sacrum illud corpus duris acubus infoderet. Collecti ergo omnes circum, incipientes a vertice vsque ad plantas, illum densis ictibus perforabant, dicentes: Tolle Iesse mina esse parichiefelle passusen pegmalen: quod est: Sicut Iesum Deum Christianorum, qui nihil est, trucidemus istum: sic inimici nostri confundantur in æternum. Iam plusquam per horam miserandus puer terribili durauerat in supplicio, & interdito spiritu collapsis viribus deficiebat, atollens graues oculos in caelum, superos aduocare videbatur in testes. & inclinato capite sanctum Domino reddidit spiritum, Purpureus veluti cum flos succisus aratro, Languescit moriens, lapsoque papauera collo Demisere caput, pluuia cum forte grauantur. Tunc Moyses & omnes reliqui oculos & palmas eleuantes in caelum, egere gratias Deo, quod de Christianis vindictam simul & sacrificium obtulissent: relictoque illic corpore, cum plausu & clamore maximo summa per recta discurrerent, ineffabilem lætitiā se percepisse demonstrarunt. Et descendentes ad cenam, seruis præcepit Samuel, vt sub cadis vinarijs illud occulerent. Timebant enim proclamationes antistitis, & crebrescente in eos magis magisque fama, ne furore populi capti & caesi, ad torturam subito traherentur.

Altero die, qui passionem Domini cunctis in Christum credentibus ad memoriam reuocat, restrictis labentibus in urbem fluuijs, parentes infantis vnā cum cohorte prætorum vbicunque quærentes, non inuenerunt eum. Die autem sabbati conuenientes Iudæi in Synagoga, cunctis cernentibus, cadauer super almomor extenderunt. Est enim almomor mensa quadam ante altare, vbi psalmos, antiphonas, hymnosque decantant. Perfectisque orationibus suis, rursus eodem in loco reposuerunt corpus. Tertio vero die, qui sanctum Pascha Christianis attulerat, vt præferunt Iudæi omnium penè mentes in eos esse suspensas, inito consilio, libratisque plurimorum opinionibus, dixerunt: Projiciamus corpus istud vestitum in flumen, quod nostra domo subterfluit: & cunctes ad pontificem, dicamus quoniam illud in domum nostram aqua deduxit, & crate ferrea retentum, non potuit vnā cum flumine delabi. Talibus enim visis, nemo credet Iudæos puerum extinxisse. Placuit omnibus sententia: & ascendens ad pontificem proditor, rerum seriem eo, quo fuerat institutum, ordine pandit. Tunc gaudens pontifex, Iohannem de Salis prætorem & Iacobum de Sporo præfectum suæ Tridentinæ ciuitatis illic, vbi iacebat puer, secum iussit accedere. Et descendentes statim, inuenerunt cadauer in aqua pannis inuolutum: quo protinus extracto, illiusque vuneribus diligenter annotatis, illud in basilica S. Petri collocauerunt: vbi maxima populorum languentiumque confluenta frequentia, multis maximisque in dies miraculis fulget.

Eccè Christiane Iesum inter latrones rursus crucifixum. Eccè quid facerent Iudæi, si inter Christianos haberent imperium. Gloriosus Simon, virgo, martyr & innocens vix ablatatus, & cuius lingua nondum humanum sonabat eloquium, in contemptum nostræ fidei à Iudæis est extensus in cruce. Audi, qui tam crudele hominum genus tuis in verbis pateris. Iudæi æterno statuto decreuerunt, vt diuinæ Eucharistiæ, beataque Mariæ semper virgini quotidie maledicatur: polluta omnia verba peccatum asserentes, præter illa, quæ in contemptum Romanæ Ecclesiæ vergere dinoscuntur. Item in tertio libro Thalmud (hunc enim codicem præferunt Iudæi libris Moyli & prophetarum: & vt magis credatur Thalmud, fabulæ addunt fabulas, dicentes, quod Deus studeat Thalmud) ibi, inquam, perpetua lege sancitur, vt ter singulis diebus in oratione, quam efficaciorē cunctis precibus existimant, omnes Christianos deuoeantur. Hanc etiam orationem stantes iunctis manibus, ad nullam rem mundi intentionem agentes, euomunt, viri Hebraicè, mulieres ea lingua, quam à primis annis didicerunt. Solus Leuita cam alta voce decantat, alijs omnibus respondentibus, Amen. Verba orationis sic sonant: Conuersis non sit spes, & omnes repente dispergantur: in matricibus minorentur paruuli, ac amplius non resurgant: & omnes inimici tuæ gentis Israël destruantur, & regnum nequitie Christianorum eradicetur & confundatur. Fac Domine fac, impleas, quod petimus, in diebus nostris velociter: quia tu es Deus benedictus, fugas inimicos

Acubus totum pueri corpus perforatur.

Lætantur cum male fecerint, & exultant in rebus pessimis.

S. Pueri corpus multis claret miraculis.

Impiissima Iudæorum decreta.

Iudæi ter quotidie Christianos execrantur.

micos & destruens impios. Et in secundo Thalmud affirmant, quòd Dominus noster Iesus Christus maxima in inferno tormenta patiat. Non est mirum Christiani, si nos bello, fame, siti, grandine, pruina Christus affligat: si nos populum suum, precioso suo sanguine redemptum, semper ad deteriora labi sustineat. Cum patiamur inter nos regnare inimicos eius, quid quæso hoc est aliud, quàm sacrosancta fide despecta, eius perpetuis hostibus adherere? Natus est Simon, de quo agimus, die Veneris 6. Calend. Decembris, anno à partu virginis salutifero 72. supra millenum quater centenum, ex Andrea & Maria parentibus pauperrimis, D. Iohanne Hinderbach quarto pontifice & domino Tridentino imperante feliciter. Ob quam rem Iudæi omnes à maiore usque ad minorem, in carceribus catenisque conclusi sunt, non inde recessuri prius, quàm debitas pœnas luant. Valet. Tridenti 2. Non. Aprilis, 1475.

Iudæi oēs
in carceres
coniecti.

SANCTI PATRIS NOSTRI ANDREÆ ARCHIEPISCOPI CRETÆ HIEROSOLYMITANI, IN ANNUNCIATIONEM SANCTISSIMÆ DOMINÆ NOSTRÆ DEI GENITRICIS ORATIO,
Habetur in Metaphraste,

27. Martij.

Hominis
præstantia.

Duēnit hodiē omnium gratia, quæ primam illam execrationem soluit. Pafsim aduēnit, vt omnia gaudio replet. Quomodo autem aduēnit? Non satellitibus, non exercitu angelorum stipata, non ostentans aduentum suum, sed silentium & quietem adhibens, vt lateret principem tenebrarum, & arte sapientiæ serpentem irretiret, draconemq; decipiens, id est, mentem illam Assyriam, quæ in seruitutem suam omnem nobilitatem humanam redegerat, spolia ipsi detraheret. Neque enim infinita eius erga nos misericordia tam præclarū manuum suarum opus, nempe hominē, propter quem cælos condiderat, terram firmauerat, aërem diffuderat, mare extenderat, & omnia, quæ sub adspēctum cadunt, procrearat, affici detrimento sustinuit. Idcirco Deus in terra, Deus è cælo, Deus in hominibus, Deus in Virginis vtero gestatur, qui nusquam concluditur.

Hinc hominis natura lætitiæ ducit exordium, & diuinæ conditionis initium sumit. Hinc multiplices suas à peccato natura diuitias separans, creatori, tanquam sponsa, exornatur. Hinc renouationem suscipit nostra formatio, & senex mundus contractam ex peccato vetustatem deponit. Lætetur cælum desupèr, & nubes pluant iustitiam. Stillent montes dulcedinē, & colles exultent: quoniā miserus est Deus populi sui. Hodiē enim mysterium, quod ante secula absconditum fuerat, declaratur: & omnia in Christo perfectionem recipiunt. Hodiē rerum omnium potentia procreatrix, consilium, quod sibi in illis procreādis proposuerat, ad exitum perducit, vt malitiæ principis dolos ab initio excogitatos destruat. Itaque lætantur homines, gaudent angeli, & recreatus in se redit orbis vniuersus. Quæ mens hæc concipere? Quæ lingua explicare? Quæ oratio assequi, aut auris percipere valeat? Merito igitur diem hunc faustum lætumque dicimus, quo nostri generis massam à Deo assumptam celebramus. Ex quo lætitia gessit omnis creatura, & humana natura excitatur.

Materia
gaudiorum
huius diei.

Hodiē lætitiæ nuncius affertur? Dei erga nos benignitatis patēt indicia, mundi totius salus ostenditur. Vndēnam, & à quo, & cui affertur hic nuncius? E cælo & à Deo, & Virgini viro desponsatæ. Quæ nam hæc virgo? Ecquis iste vir? Et quibus nominibus appellantur? Illa quidem Maria, hic autē Ioseph: Ambo ex genere Davidis. Quo internuncio hæc gesta sunt? Et vndē is venit? Archangelo Gabriele, qui ab altissimo missus, rem admirabilem nunciauit. Oportebat enim, vt minister altissimi, ex altissimis in terram proficiscens, maxime omnium admirandum mysterium indicaret. Quod nam mysterium? Dei submissionem, arcanam seruandi generis nostri rationem, absconditum à seculo Diuinæ voluntatis prouidentia que consilium. Sed vbi hæc, & quando, & cuius gratia? In Nazareth ciuitate Galilææ, sexto mense, ex quo Iohannes conceptus fuerat, vt venientem, dum adhuc in vtero gestaretur, nunciaret. Gabriel igitur ab æthereis sedibus ad terrestrem Dei thalamum deuolans, & ad Virginem accedens sine strepitu, virginis partus arcanum significauit.

Hoc inter Deum atque homines reconciliationis mysterium, Dei cum hominibus con-